

Motion till riksdagen 2008/09:A260

av **Helén Pettersson i Umeå och Ibrahim Baylan (s)**

Jämställdheten

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av fortsatta reformer och strukturella förändringar för ökad jämställdhet.

Motivering

Regeringen talar gärna om jämställdhet och en del moderater vill t.o.m. kalla sig feminister. Det borde förpliktas. Men om man gör en analys av regeringens politik, finner man att mycket av regeringens politik förstärker mönstret av en politik som gynnar välavlönade män på lågavlönade kvinnors bekostnad.

Rätten till heltid, en av de absolut viktigaste jämställdhetsfrågorna, har regeringen medvetet valt att undvika. Regeringen förespråkar istället att arbetskraften byter arbetsgivare om man är missnöjd med villkoren. Mycket av förhoppningen läggs till att fler vård- och omsorgsgivare ska skapas inom offentlig sektor. Men att en mångfald av arbetsgivare inte per automatik leder till heltidsanställningar, är hotell-, restaurang- och handelssektorerna tydliga bevis på.

Även när det gäller ökningen av otrygga och tillfälliga anställningsformer väljer regeringen att lägga ansvaret på den enskilde. Den ofrivilliga deltidsarbetslösheten, som i större grad drabbar kvinnor, åtgärdas genom bland annat jobbavdraget som gör det mer "lönsamt" att arbeta heltid. Deltidsarbetslösa får dessutom från 2008 stämpla upp till heltid i max 75 dagar. Ur jämställdhetssynpunkt ter sig det här resonemanget lika besynnerligt som det är allvarligt.

Regeringen har skurit ned kraftigt på vuxenutbildningen. Två tredjedelar av dem som studerar i vuxenutbildningen är kvinnor.

Fel! Okänt namn på

Avdraget för hushållsnära tjänster kommer främst att utnyttjas av högavlönade, det vill säga oftast män, för att lågavlönade kvinnor ska ge dem service i deras hem.

Vårdnadsbidraget minskar kvinnors deltagande på arbetsmarknaden, och många kan få svårt att komma tillbaka efter en lång tid utan jobb. Pengarna måste tas ur kommunernas barnomsorgsbudget, vilket innebär en extra kostnad om 2,5 miljarder kronor som ska finansieras genom att kvaliteten i förskolan sänks och genom att kvinnor i barnomsorgen förlorar sitt arbete.

Ojämlika inkomster trollas bort i regeringens budgetanalyser, står att läsa i tidningen Riksdag & Departement, genom att inkomstökningar som i verkligheten tillfaller männen delas lika mellan mannen och kvinnan i hushållet.

På det här sättet kan regeringen redovisa i det närmaste jämlika effekter av sänkta skatter och ersättningar. Sedan tidigare finns ett krav att statsbudgeten och konsekvenser av skatteförslag alltid ska redovisas uppdelat på kön. Oavsett hur vi väljer att leva, var för sig eller tillsammans ska vi i ekonomiskt hänseende ses som självständiga individer. Detta resonemang låg till grund för att ta bort sambeskattningen.

I sina budgetanalyser utgår regeringen från att männen ”ger” en del av inkomstökningarna till ”sina” fruar/samboende och skriver att männens ekonomiska standard ökar med 2,3 procent medan kvinnorna ökar sin med 2,2 procent. En fotnot i en bilaga till budgetpropositionen för 2008 avslöjar, att regeringen ser hushållen som ”solidariska”. Den i hushållet som får stora inkomstökningar (oftast en man) förutsätts dela med sig till den som får mindre (oftast en kvinna).

När riksdagens utredningstjänst räknar på samma politiska åtgärder, utifrån individer, blir resultatet betydligt mer nedslående ur ett jämställdhetsperspektiv. Budgetförslaget ger kvinnor 1 000 kronor (0,6 procent) mer i plånboken per år medan männen får 1 900 kronor (1,0 procent) mer. På detta sätt osynliggör man totalt det maktmönster som ger män mer på kvinnors bekostnad. Blir nästa steg att återinföra sambeskattningen?

Riksdagens utredningstjänst har på uppdrag av Socialdemokraterna även undersökt fördelningseffekter av regeringens budgetpropositioner. I rapporten konstateras att av inkomstförstärkningarna går 60 procent till männen och 40 procent till kvinnorna. Till detta kommer de redan verkställda försämringarna i socialförsäkringssystemen som slår hårt mot stora grupper lågavlönade kvinnor.

Kvinnor som grupp tar ett större ansvar för hemmet, och på arbetsmarknaden är orättvisorna alltför stora. Män som grupp har fortfarande högre lön för likvärdigt arbete och bättre arbetsvillkor än kvinnor. Därför krävs det fortsatta reformer och strukturella förändringar för att förändra kvinnors villkor till det bättre. Kampen för jämställdhet är viktigare än någonsin.

Stockholm den 23 september 2008

Helén Pettersson i Umeå (s)

Ibrahim Baylan (s)